

ด่วน

ที่ พณ ๐๖๐๔/๓๖๓๓

สวค. 296
วันที่ 15 ส.ค. 59
เวลา 16.30

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส21089
รับที่ : ธ12522/59
วันที่ : 15 ส.ค. 59 เวลา : 16:15

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุมัติทำที่ไทยและร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (JTC) ไทย - อิหร่าน ครั้งที่ ๑

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๙๑ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๙
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๐๖๗๐ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนาร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (JTC) ไทย - อิหร่าน ครั้งที่ ๑ ฉบับภาษาอังกฤษ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

๓. ผลการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอ เรื่อง ขออนุมัติทำที่ไทยและร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (JTC) ไทย - อิหร่าน ครั้งที่ ๑ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงพาณิชย์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๙ เห็นชอบต่อร่างความตกลงทางการค้าระหว่างรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐอิสลามอิหร่านกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย (Trade Agreement between the Government of the Islamic Republic of Iran and the Government of the Kingdom of Thailand) และอนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามในร่างความตกลงทางการค้าฯ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นางอภิรดี ตันตราภรณ์) ได้ลงนามความตกลงทางการค้าฯ ในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ระหว่างการเดินทางเยือนอิหร่านของรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)

๑.๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ เห็นชอบให้ความตกลงทางการค้าฯ มีผลบังคับใช้ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ โดยที่ความตกลงดังกล่าวระบุให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee: JTC) ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการหารือด้านเศรษฐกิจการค้าระดับทวิภาคี และเป็นการประชุมในระดับรัฐมนตรี โดยไทยมีกำหนดเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม JTC ไทย - อิหร่าน ครั้งที่ ๑ ในช่วงต้นไตรมาส ๔ ของปี ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุม JTC ไทย - อิหร่าน เป็นเวทีการประชุมหารือระดับรัฐมนตรีการค้า เกี่ยวข้องกับการกำหนดทิศทางการปฏิสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับอิหร่าน และแนวทางจัดทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ทั้งสองฝ่ายมีศักยภาพร่วมกันหรือเอื้อประโยชน์ต่อกัน จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ว่าด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม JTC ไทย - อิหร่าน ครั้งที่ ๑ ในช่วงต้นไตรมาส ๔ ของปี ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพมหานคร จึงจำเป็นต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบประเด็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าเพื่อใช้ในการประชุมหารือกับฝ่ายอิหร่านโดยด่วน

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ อิหร่านเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาคตะวันออกกลางซึ่งมีประชากรกว่า ๘๐ ล้านคน อิหร่านเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญอันดับที่ ๑๑ ของไทยในภูมิภาคตะวันออกกลาง และอันดับที่ ๖๕ ของไทยในตลาดโลก เป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับที่ ๖๔ และแหล่งนำเข้าสำคัญอันดับที่ ๖๓ ตามลำดับ โดยไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้ากับอิหร่านมาโดยตลอด

๔.๒ ขณะนี้อิหร่านได้รับการผ่อนปรนมาตรการคว่ำบาตรจากสหประชาชาติและประเทศมหาอำนาจ จึงเป็นช่วงเวลาอันดีที่ไทยจะฟื้นฟูความสัมพันธ์ด้านต่างๆ ขึ้นอีกครั้ง รวมทั้งความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งไทยและอิหร่านมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมายาวนาน และภายหลังจากการผ่อนปรนมาตรการคว่ำบาตร ไทยได้ดำเนินการสานความสัมพันธ์ทวิภาคีกับอิหร่านอย่างต่อเนื่อง อาทิ การเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการร่วมทวิภาคีไทย - อิหร่าน เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๙ การเดินทางเยือนอิหร่านของรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และการเดินทางเยือนไทยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของอิหร่าน ในเดือนมีนาคม ๒๕๕๙ การจัดการประชุม JTC ไทย - อิหร่าน ครั้งที่ ๑ จะเป็นการกระชับความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับอิหร่านให้เป็นรูปธรรม

๔.๓ กระทรวงพาณิชย์ได้จัดการประชุมส่วนราชการและเอกชนไทยที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อพิจารณาประเด็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าที่ฝ่ายไทยประสงค์จะผลักดันสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-อิหร่าน ครั้งที่ ๑ และเห็นควรเสนอทำที่ไทย ดังนี้

๑. การจัดทำความตกลงสิทธิพิเศษทางการค้า (Preferential Trade Agreement - PTA) ระหว่างไทยกับอิหร่าน เพื่อลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด โดยควรหารือกับอิหร่านในรายละเอียดรูปแบบการจัดทำ PTA อาทิ ขอบเขต ครอบคลุมระยะเวลา รวมถึงรายการสินค้าศักยภาพที่คาดว่าจะมีการเจรจาเพื่อลดภาษีภายใต้ PTA ต่อไป

๒. ปัญหาการชำระเงิน หารูปแบบแนวทางความร่วมมือระหว่างสถาบันการเงินที่เป็นรูปธรรมและรูปแบบการทำธุรกรรมทางการเงินกับอิหร่านที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อผู้ประกอบการและสถาบันการเงินไทยน้อยที่สุด

๓. การขยายการค้าสินค้าเกษตร

ข่าว - ผลักดันให้อิหร่านนำคณะผู้ตรวจสอบมาตรฐานข้าวจากภาครัฐและภาคเอกชนอิหร่านเดินทางมาศึกษาขั้นตอนการตรวจสอบและกำกับดูแลคุณภาพและสุขอนามัยข้าวไทยโดยเร็ว เพื่อให้ไทยสามารถส่งออกข้าวไปยังอิหร่านได้

สินค้าเกษตรอื่นๆ - หรือถึงแนวทางในการส่งออกสินค้าเกษตรที่เป็นที่ต้องการของอิหร่านและไทยมีศักยภาพ อาทิ ไข่ อาหารทะเล น้ำตาล ข้าวโพดหวาน สับปะรด รวมทั้งหรือถึงการลดอุปสรรคในขั้นตอนการขออนุญาตนำเข้า

๔. การลงทุน ผลักดันให้อิหร่านสนับสนุนและอำนวยความสะดวกการเข้าไปลงทุนของไทยในอิหร่าน ในสาขาที่มีศักยภาพ อาทิ สาขาลงงาน เหมืองแร่ เหล็ก ก่อสร้าง และผลักดันให้ไทยได้รับสัมปทานพิเศษในการผลิตน้ำมันของอิหร่านที่จะเปิดในช่วงปลายปีนี้

๕. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ หรือแนวทางส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างกัน ในสาขาที่ไทยและอิหร่านสนใจ ได้แก่ การเกษตร ประมง อุตสาหกรรมอาหาร ฮาลาล ความร่วมมือทางด้านมาตรฐานอุตสาหกรรม และอัญมณีและเครื่องประดับ โดยไทยยินดีให้ความร่วมมือโดยพิจารณาความเหมาะสมของการให้ความร่วมมือในแต่ละสาขามาที่ฝ่ายอิหร่านเสนอ

๔.๔ ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับประเด็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างไทยกับอิหร่าน โดยมีประเด็นหลักที่หยิบยกขึ้นหารือระหว่างการประชุมเตรียมการฯ ได้แก่ การจัดทำ PTA การขจัดอุปสรรคทางการค้า ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ เป็นต้น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๕ ทั้งนี้ ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ เป็นการแสดงเจตนาของประเทศไทยและอิหร่านที่มุ่งเสริมสร้างและกระชับความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจการค้า โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทที่จะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เข้าข่ายหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ แห่งรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

๕. ผลกระทบ

การจัดการประชุม JTC ไทย - อิหร่าน ครั้งที่ ๑ จะช่วยรื้อฟื้นและพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทยและอิหร่าน นอกจากนั้น ยังช่วยขยายโอกาสในการเพิ่มมูลค่าการค้าและการลงทุนกับประเทศในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยใช้อิหร่านเป็นฐานกระจายสินค้าไปยังประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาค CIS ซึ่งไม่มีทางออกทะเลด้วยขนาดตลาดกว่า ๓๐๐ ล้านคน รวมทั้งหรือความเป็นไปได้ในการจัดทำความตกลงสิทธิพิเศษทางการค้า (PTA) ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างกัน เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับอิหร่าน ซึ่งปัจจุบันมีตุรกี ปากีสถาน และอินเดีย เริ่มเจรจาทำ FTA/PTA กับอิหร่านแล้ว

๖. ความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้หารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมาเป็นระยะ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ขัดข้องกับท่าทีไทยสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-อิหร่าน ครั้งที่ ๑ โดยผลการหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๗. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังต่อไปนี้

๗.๑ ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อประเด็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าสำหรับการหารือกับอิหร่านตามข้อ ๔.๓ และมอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ใช้เป็นกรอบการหารือสำหรับการประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee: JTC) ไทย - อิหร่าน ครั้งที่ ๑

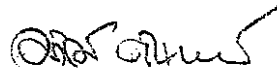
๗.๒ ให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมคณะกรรมการร่วมทางการค้า (JTC) ไทย - อิหร่าน ครั้งที่ ๑

๗.๓ หากในการประชุมดังกล่าว มีผลให้มีการตกลงเรื่องความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการค้า ในประเด็นอื่นๆ นอกเหนือจากข้อ ๕.๓ และจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ อันจะเป็น ประโยชน์ต่อการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าสองฝ่ายระหว่างไทยกับอิหร่าน โดยไม่มีการจัดทำเป็น ความตกลงหรือหนังสือสัญญาขึ้นมา ขอให้กระทรวงพาณิชย์และผู้แทนไทยที่เข้าร่วมการประชุมดังกล่าวสามารถ ดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

๗.๔ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้ลงนามใน ร่างเอกสารผลลัพธ์การประชุมฯ รวมถึงเอกสารอื่นๆ ที่เป็นผลจากการหารือขยายความร่วมมือเฉพาะด้าน (หากมี)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางอภิรตี ตันตราภรณ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์